

ONLINE PODVODY A DEZINFORMACE VYUŽÍVAJÍ VELMI PODOBNÝCH TECHNIK MANIPULACE - ZÁKLADEM JE EFEKTIVNÍ PRÁCE S LIDSKÝM STRACHEM.

Kamil KOPECKÝ

Lidský strach je silná a přirozená emoce, která nám významným způsobem pomáhá přežít v nebezpečném světě, zároveň jde ale o nástroj, pomocí kterého nás lze poměrně snadno ovlivňovat, manipulovat s námi, ovlivňovat náš úsudek, naše postoje apod. Velkým problémem je pak především iracionální strach doprovázený vztekem či nenávistí, který v nás zkušený manipulátor (podvodník, dezinformátor) cíleně vyvolá, aniž by existovaly racionální důvody pro skutečné obavy.

Práce se strachem jako součást online podvodů

Velká část podvodů, ke kterým dochází v online světě, je postavena právě na **práci se strachem** - podvodníci se v nás nejprve pomocí různých více či méně sofistikovaných technik snaží strach vyvolat a poté nám nabídnou také řešení našeho problému - obvykle v podobě úhrady finančních prostředků. Strach, který v nás podvodníci vyvolávají, pak může stát jak na racionálních, tak na zcela iracionálních základech. Pojdme si problém demonstrovat na několika příkladech z praxe:

Situace 1: Úmyslné vyvolání strachu (racionální základ) + nabídka řešení

Tvůj počítač byl napaden, podařilo se nám do něj nainstalovat malware, který nám umožnil získat tvá osobní data z počítače, z tvých e-mailových schránek, ale také např. tvé webkamery. Nyní máme k dispozici všechna tvá data - včetně intimních fotografií a videí. Pokud nezaplatíš, vše zveřejníme a budeš mít ostudu! Částku převed' do 24 hodin na náš bitcoinový účet.

Přestože k úniku našich dat skutečně může dojít - zpravidla díky lidské chybě, kdy dobrovolně sdílíme naše informace s dalšími uživateli, případně si do počítačů instalujeme infikované počítačové programy - pravděpodobnost, že by útočník přístup k našim informacím skutečně měl, je velmi malá. Pachateli jde o to vystrašit nás a získat naše finance, nikoli poškodit naši pověst. V drtivé většině případů stačí podobné zprávy smazat a označit jako spam. ([více zde](#))

Situace 2: Úmyslné vyvolání strachu (iracionální základ) + nabídka řešení

Páchne vám z úst? Příčinou mohou být paraziti! Nedávno provedené vědecké výzkumy dokazují, že vedlejší produkty metabolismu parazitů mají toxické účinky a vytvářejí ideální podmínky pro rozmnožování hnilobných bakterií v žaludku, proto také mají osoby nakažené parazity potíže s nepříjemným zápachem z úst. Patříme do skupiny zemí s nejvyšší mírou parazitických infekcí na světě - parazité až 83 % našich obyvatel má těla zamořena parazity. Máme však řešení - stačí si zakoupit přípravek Parasinea, který vás zaručeně parazitů zbaví. A právě nyní jej máme v časově omezené akci za polovinu ceny!

Zde je již strach zcela iracionální - zpráva operuje s nepravdivými informacemi, které nás mají vyděsit a přimět k nákupu konkrétního výrobku, zpravidla doplňku stravy ([více zde](#)).

Práce se strachem jako součást dezinformací

Práce se strachem je typickou metodou využívanou v rámci tvorby a šíření dezinformací všeho druhu. Jen pro zopakování - [dezinformace](#) jsou **úmyslně lživé a klamavé informace, které**

---

se snaží cíleně ovlivnit náš vlastní úsudek, jejich šíření má ale vliv na celou společnost. Dezinformace se snaží vyvolat dojem, že jsou pravdivé a důvěryhodné, přestože to tak není. U dezinformací je zřetelný úmysl - dezinformace jsou tvořeny a šířeny úmyslně. Dezinformátor tedy ví, že to, co tvrdí, není pravda, stejně jako to ví podvodník, který se nám snaží vnutit svůj výrobek, případně z nás vylákat peníze pod nátlakem - vydíráním či výhrůžkami. V řadě případů chce však dezinformátor především zvýšit návštěvnost svého webu a více pak profitovat ze zobrazení reklamy, která je na webu umístěna.

Situace 1: Vybraní prezidentští kandidáti vyhlásí v případě zvolení mobilizaci

Mobilizace! Pokud dojde ke zvolení následujících kandidátů, ti vyhlásí mobilizaci (prezidentská pravomoc) a vy půjdete na východní frontu do zákopů! Kandidáti, kteří varovali, že vyhlásí mobilizaci: Danuše Nerudová, Petr Pavel, Pavel Fischer a Marek Hilšer. (Zdroj: [Manifest.cz](https://www.manifest.cz))

Tato dezinformační zpráva má za cíl vzbudit strach u případných voličů vybraných prezidentských kandidátů, a to tím, že “v případě zvolení konkrétní prezidentští kandidáti vyhlásí všeobecnou mobilizaci a voliči budou muset jít bojovat na východní frontu”. Ve skutečnosti nic podobného prezidentští kandidáti netvrdí, stejně tak tuto pravomoc nemá samotný prezident, ale Parlament - a to za přesně [daných parametrů](#). Řadu nepoučených voličů však tato informace může vyděsit a vyvolat v nich iracionální reakce. Stránky tvůrců pak samozřejmě vybízejí čtenáře k posílání finančních příspěvků na provoz této "kvalitní platformy".

Situace 2: Ukrajinská armáda bude v ČR zasahovat na příkaz české vlády proti českým vlastencům

Ukrajinská armáda bude v ČR v době očekávaných proti režimních nepokojů. Plánuje jí „česká“ vláda nasadit proti českým vlastencům? Vše tomu nasvědčuje. „Český“ parlament a senát schválily údajný výcvik 4 000 ukrajinských vojáků na území ČR v několika turnusech po 800 mužích. Celá akce působí velmi podivně, z hlediska rozsahu ukrajinských ztrát na bojišti se jedná o

---

zcela zanedbatelné množství mužů. Jaký výcvik jim může nabídnou torzo „české“ armády, která má zkušenosti pouze ze zahraničních misí, kde dělala křoví americkým a britským invazním jednotkám (Irák, Afganistán, Mali atd.)? Z vojenského hlediska to nedává žádný smysl.

Celá podivná událost získá nový rozměr, když si uvědomíte, že „výcvik: bude probíhat v době, kdy se očekává opětovná vlna protirežimních protestů. Podle všeho se nebude jednat pouze o poklidné demonstrace jako na podzim letošního roku. Režimem určitě otřesou v základech, protože žádnou podporu v národě nemá. Jenže to nemohou zahraniční protektoři připustit. Proto bude potřeba národní hnutí potlačit i za použití násilí, protože týl ve velké válce s Ruskem musí zůstat klidný. Tady má ale liberálně demokratická vláda P. Fialy problém. Místní české ozbrojené složky velkou loajalitou k liberálně demokratickému režimu neprokazují. I na ně a jejich rodiny dopadají ekonomické důsledky šílené vlády „Ukrajince“ Fialy, i jim přicházejí šílené zálohy za energie, i jim je omezována lékařská péče na úkor „uprchlíků“, i jejich dětem je likvidováno vzdělání ukrajinizací českých škol, kde se hroutí výuka... ([Zdroj](#))

Tento dezinformační text, který byl publikován na webu Česká věc (který pravidelně nejrůznější druhy dezinformačního obsahu šíří, a to z [domény umístěné v USA](#)), se snaží vzbudit strach a nenávisť vůči vládě ČR, a to na základě zcela vykonstruovaných a vyfabulovaných informací o tom, že “vláda ČR údajně cvičí na Libavé vojáky, kteří budou nasazeni na potlačování různých plánovaných protivládních demonstrací”. Text je zaměřen jak proti české vládě, tak i proti Ukrajině, obsahuje četné výzvy k násilí apod. Zároveň jsou celé webové stránky doslova obaleny reklamou a s každým zobrazením článků roste zisk provozovatelů. Textu a samotnému webu se podrobněji věnuje [Jan Jandourek z Forum 24](#).

Dávejme si pozor na takové informace, které obsahují silný emoční náboj a které v nás pravděpodobně vyvolají strach a vztek, může se jednat o dezinformace, které jsou na vyvolání negativních emocí zaměřeny.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký

